

जलसंपदा विभागांतर्गत क्षेत्रीय स्तरावर
दिलेल्या अधिकारांचा कटाक्षाने वापर
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग

शासन परिपत्रक क्र. संकीर्ण -११२०/प्र.क्र. ३६३/२०/मो.प्र.१

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : १३ जानेवारी, २०२१.

पार्श्वभूमी:

पाटबंधारे प्रकल्पांची कामे जलदगतीने होण्यासाठी जलसंपदा विभागांतर्गत एप्रिल १९९६ ते ऑगस्ट १९९८ या कालावधीमध्ये ५ पाटबंधारे विकास महामंडळाची स्थापना करण्यात आलेली आहे. महामंडळाच्या अधिनियमानुसार प्रकल्पांच्या प्रस्तावाबाबत योग्य निर्णय प्रक्रिया होण्यासाठी महामंडळास अधिकार देण्यात आले आहेत. तसेच विविध शासन निर्णय/परिपत्रके/संहिता याद्वारे क्षेत्रीय अधिका-यांना वेगवेगळे अधिकार प्रदान करण्यात आले आहेत. याबाबत असे निदर्शनास आले आहे की, क्षेत्रीय स्तरावर प्रदान केलेल्या अधिकारांचा यथोचित वापर न करता शासनाच्या मान्यतेस्तव/अभिप्रायार्थ प्रस्ताव सादर केले जातात. त्यामुळे शासनाच्या वेळेचा अपव्यय होतो. तसेच असेही निदर्शनास आले आहे की, महामंडळामार्फत सादर होणारे प्रस्ताव हे प्रचलीत कार्यपद्धतीनुसार संबंधीत कार्यकारी संचालक आपले स्वयंस्पष्ट अभिप्राय न नोंदविता त्यांच्या अधिनस्त कार्यालयाने दिलेले अभिप्राय सहमतीने जसेच्या तसे शासनास सादर करतात. त्याअनुषंगाने क्षेत्रीय स्तरावर दिलेल्या अधिकारांचा कटाक्षाने वापर करण्याबाबत निर्देश देण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते.

शासन परिपत्रक:

उपरोक्त बाबींचा विचार करता या परिपत्रकाद्वारे पुढील प्रमाणे निर्देश देण्यात येत आहेत:

- १) विविध शासन निर्णय/परिपत्रके/संहिता याद्वारे क्षेत्रीय अधिका-यांना प्रदान केलेल्या क्षेत्रीय अधिका-यांच्या स्पष्ट अधिकार कक्षेतील प्रस्ताव शासनाकडे अभिप्रायार्थ/माहितीस्तव सादर करण्यात येऊ नयेत.
- २) महाराष्ट्र सार्वजनिक बांधकाम संहिता (Maharashtra Public Works Manual) नुसार प्रदान करण्यात आलेल्या विविध स्तरावरील अधिकार कक्षेतील प्रस्ताव शासनाकडे अभिप्रायार्थ/माहितीस्तव/मंजूरीस्तव सादर करण्यात येऊ नये. कामाच्या मोजमापासंबंधी व देयके पारीत करणे/अदायगी करणे संबंधी महाराष्ट्र सार्वजनिक बांधकाम संहितेतील नियमावली व शासन निर्देश स्पष्ट आहेत. त्यामुळे याबाबत शासनाकडे संदर्भ करू नये.
- ३) निविदा अटी व शर्तीनुसार प्रदान करण्यात आलेले विविध स्तरावरील अधिकार कक्षेतील प्रस्तावही शासनास अभिप्रायार्थ/माहितीस्तव/मंजूरीस्तव सादर करण्यात येऊ नयेत. क्षेत्रीय अधिका-यांनी निविदा अटी व शर्ती नुसार प्रदान केलेल्या अधिकारांचा पूरेपूर वापर करावा.
- ४) शासनाकडे सादर करण्यात येणा-या प्रस्तावांबाबत त्याबाबतची कारणमिमांसा विविध शासन निर्णय/परिपत्रके/संहिता या संदर्भासहित स्पष्टपणे नमूद करावी व नेमक्या कोणत्या शासन निर्देशाचे अनुषंगाने प्रस्ताव सादर करण्यात येत आहे ते स्पष्ट करावे.

- ५) “विशेष बाब” प्रस्ताव सादर करतांना ती विशेष बाब का ठरते ? कुठल्या शासन निर्देशाचे विचलन करावे लागते ? याबाबत स्पष्टपणे कारणमिमांसा नमूद करावी. विशेष बाब असल्यास त्यास महामंडळाच्या नियामक मंडळाची स्पष्ट शिफारस/मान्यता आवश्यक असेल.
- ६) महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण, राज्य तांत्रिक सल्लागार समिती, शासन वा इतर मान्यता प्रदान करणा-या कार्यालयांनी ब-याचदा काही अटी व शर्ती घालून मान्यता/सहमती दिलेली असते. अंतीम मान्यता उदा. प्रशासकीय मान्यता/ सुधारित प्रशासकीय मान्यता इत्यादी प्रदान करणेपूर्वी या अटी शर्तीची पूर्तता होणे अनिवार्य असते. तथापि या अटी शर्ती वा उपस्थित शे-यांची पूर्तता न करता प्रस्ताव पाठविला आहे/कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे, करण्यात येईल, अशा पध्दतीने अनुपालन सादर करण्यात येते. त्यामुळे ख-या अर्थाने ही शेरे/अटी पूर्तता पूर्ण होत नाही. यापूढे अटी/शर्ती ची पूर्तता केल्यावरच प्रस्ताव शासनास सादर करावेत. वरील निर्देशाचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्र. २०२१०११३१२१३४१८३२७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नांवाने

(अतुल कपोले)
मुख्य अभियंता (दवप्र) व सह सचिव
महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. स्वीय सहायक, प्रधान सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२. स्वीय सहायक, सचिव (प्रकल्प समन्वय) जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
३. स्वीय सहायक, सचिव (लाक्षेवि) जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. सर्व कार्यकारी संचालक, पाटबंधारे विकास महामंडळे.
५. स्वीय सहायक, सर्व मुख्य अभियंता व सहसचिव जलसंपदा विभाग, मंत्रालय मुंबई.
६. स्वीय सहायक सर्व उपसचिव जलसंपदा विभाग मंत्रालय मुंबई.

प्रत:- मोप्र-१ कार्यासन संग्रहार्थ.